

*Jaarverslag
Verantwoord
Beleggen
2021*

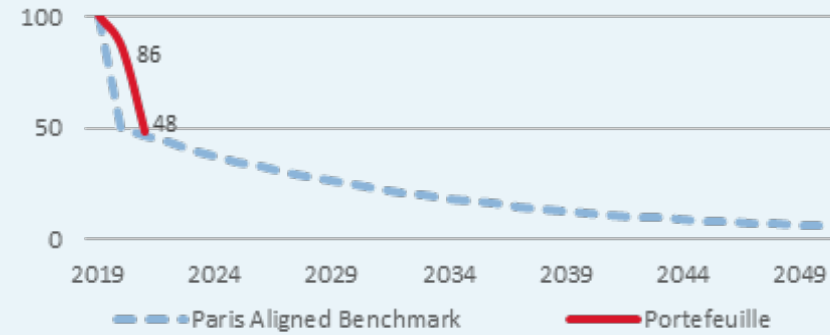

INHOUD.

Kernpunten 2021	2
Ontwikkelingen 2021	4
Vooruitblik 2022	5
Onze duurzaamheidsdoelstellingen	7
Bevorderen van een klimaatneutrale economie	13
Stimuleren van goede gezondheid en welzijn	20
Impactbeleggingen	22
Inzicht en uitsluitingen om andere negatieve effecten te voorkomen	23
Bijlagen	24

KERNPUNTEN 2021 •

VERLAGEN VAN CO₂-UITSTOOT VAN BELEGGINGEN

De relatieve CO₂-voetafdruk van onze beleggingsportefeuille is met 52% gedaald ten opzichte van 2019 en sluit daarmee nagenoeg volledig aan bij de Paris Aligned Benchmark (-53%).

AANTOONBARE IMPACT VANUIT IMPACTBELEGGINGEN

WIJ BELEGGEN NIET IN

Controversiële wapens

Tabak

Kolen

UN global Compact schenders

TOTAAL BEHEERD VERMOGEN

€ 406 miljoen

In bijlage III is een overzicht van de beleggingen opgenomen.

ONTWIKKELINGEN 2021 •

We hebben in 2021 verdere stappen gezet met het aanscherpen van het ESG-beleggingsbeleid (ESG staat voor Environmental, Social en Governance, oftewel milieu, mens en goed bestuur). Er bestaat binnen ZLM een breed draagvlak om het ambitieniveau van het ESG-beleid verder aan te scherpen. We hebben het uitsluitingsbeleid verder uitgebreid met tabak en kolen, er is afgesproken om een concrete CO₂-reductiedoelstelling te gaan formuleren en waar mogelijk willen we een best-in-class-beleid voeren. Ook hebben we het thema klimaat expliciet opgenomen in het beleid, evenals een toelichting op het stembeleid.

UITBREIDING VAN UITSLUITINGSBELEID

Met name om bij te dragen aan de klimaatdoelstelling hebben we het uitsluitingsbeleid uitgebreid met kolen. Ook is tabak toegevoegd aan ons uitsluitingsbeleid dat nu bestaat uit controversiële wapens, tabak, kolen en schenders van de UNGC-principes (United Nations Global Compact).

BEST-IN-CLASS BINNEN AANDELENALLOCATIE NAAR ONTWIKKELDE LANDEN

In mei 2021 is de allocatie naar wereldwijde aandelen ingevuld met het beleggingsfonds Sustainable Select SDG World van Northern Trust. Dit aandelenfonds selecteert per regio en sector de 50% best scorende bedrijven op basis van hun ESG-rating. Daarnaast is er een ambitieus uitsluitingsbeleid, wordt de CO₂-voetafdruk fors gereduceerd en is er expliciet aandacht voor de ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (Sustainable Development Goals, ofwel SDG's). Dit is ook terug te zien in de dalende CO₂-emissie van de beleggingen in de grafiek op de vorige bladzijde. De allocatie naar Europese aandelen was in 2020 al omgezet naar een vergelijkbaar beleggingsfonds. De totale aandelenallocatie naar ontwikkelde landen hebben we daarmee ingevuld op basis van een best-in-class-beleid.

GROENE OBLIGATIES

Binnen de matchingportefeuille worden veilige beleggingen aangehouden tegenover onze verzekeringsverplichtingen. Naast Nederlandse staatsobligaties bestaat deze portefeuille sinds 2021 ook uit groene obligaties uitgegeven door de Europese Unie. We hebben de ambitie om de staatsobligatieportefeuille voor 20% in te vullen met groene obligaties.

BEST-IN-CLASS-GELDMARKTFONDS

De allocatie naar geldmarktfondsen hebben we vanaf medio 2021 ingevuld met een fonds dat best-in-class-beleid voert op basis van milieucriteria. Dit fonds sluit daarnaast ook aan op de door ons uitgebreide uitsluitingslijst (met kolen en tabak).

VOORUITBLIK 2022 •

In 2022 zal worden onderzocht of ook binnen bedrijfsobligaties stappen kunnen worden genomen om een bijdrage te leveren aan de Sustainable Development Goals. Aangezien we een voorkeur hebben voor passief beleggen, zou een aangepaste index hier een mogelijke oplossing voor kunnen zijn.

Intussen hebben we in 2022 besloten om als CO₂-reductiedoelstelling de ambitieuze 'Paris Aligned Benchmark' (PAB) na te streven. Dat wil zeggen dat er een zeer forse (50%) initiële reductie van de CO₂-uitstoot van de beleggingen wordt nagestreefd, met een jaarlijkse reductie van de uitstoot in lijn met het Klimaatakkoord.

Ook zal in 2022 onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn voor het verduurzamen van de allocatie naar aandelen in opkomende landen. In termen van duurzaamheid is dat een lastige beleggingscategorie, maar er komen steeds meer mogelijkheden beschikbaar om ook voor deze categorie een invulling te selecteren die past bij onze ambitie.

Ten slotte zullen we ons verder gaan verdiepen in het thema biodiversiteit. Biodiversiteit hangt sterk samen met het thema klimaat dat we al eerder hebben uitgewerkt.

ONZE DUURZAAMHEIDSDOELSTELLINGEN •

Naast de financiële aspecten vinden wij het belangrijk dat milieu-, sociale en governance-aspecten worden meegenomen in de beleggingskeuzes. Als verzekeraar en dienstverlener willen we dat onze klanten zich veilig voelen; thuis en onderweg. Ook in de rol van investeerder, werkgever en deelnemer aan de maatschappij willen wij een actieve bijdrage leveren aan een veilige en duurzame samenleving.

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

We willen met onze beleggingsportefeuille¹ een belangrijke bijdrage leveren aan de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties:

- SDG 3: Goede gezondheid en welzijn;
- SDG 6: Schoon water en sanitair;
- SDG 7: Betaalbare en duurzame energie;
- SDG 8: Eerlijk werk en economische groei;
- SDG 12: Verantwoorde consumptie en productie.

¹ In ons reguliere jaarverslag, met een bredere scope dan alleen de beleggingsportefeuille, noemen we SDG's: 3, 7, 11 (duurzame steden en gemeenschappen) en 13 (klimaatactie.)

Sustainable Development Goals

De United Nations Sustainable Development Goals (SDG's) bestaat uit **17 doelen (thema's) die de wereld in 2030 tot een betere leefomgeving moeten maken**. Deze doelen zijn gericht op onder meer armoedebestrijding, toegang tot gezondheidszorg, onderwijs, duurzame energie en klimaatverandering

KLIMAAT EN BIODIVERSITEIT

We willen in de volle breedte van de beleggingen de thema's klimaat en biodiversiteit specifiek aandacht geven. De door ons geselecteerde SDG's sluiten goed aan bij deze thema's.

EEN GOED ONDERNEMINGSBESTUUR ALS BASIS OM MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD TE BELEGGEN

Goed ondernemingsbestuur is de basis van maatschappelijk verantwoord beleggen. We spreken daarom ook met de uitvoeringspartners en externe vermogensbeheerders van de beleggingsportefeuille over een maatschappelijk verantwoorde uitvoering, passend bij onze ambitie en ons beleid. Daarnaast maken we gebruik van stemrecht bij ondernemingen en wordt de dialoog aangegaan.

Wat is goed ondernemingsbestuur?

Er is bij een bedrijf sprake van goed ondernemingsbestuur **als het bedrijf goed, efficiënt en verantwoord geleid wordt** en er tegelijkertijd verantwoording over het gevoerde beleid afgelegd wordt aan alle belanghebbenden waaronder de eigenaren, werknemers, afnemers en de samenleving als geheel.

GOED ONDERNEMINGSBESTUUR BEGINT BIJ ZLM ZELF

De directie van ZLM stelt de doelstelling, strategie en het ESG-beleggingsbeleid vast en toetst of de uitvoering binnen de beleidskaders plaatsvindt. Voor de implementatie van het ESG-beleggingsbeleid sluiten wij in sterke mate aan bij de inspanningen van onze fiduciair manager. Wij volgen deze aanpak vanuit de overtuiging dat een gezamenlijke aanpak efficiënter is en tot meer impact leidt.

De fiduciair beheerder geeft advies en implementeert het ESG-beleid in de beleggingen en rapporteert hierover. Daarnaast draagt de fiduciair beheerder, door middel van onder andere educatiesessies, bij aan de kennis en inzichten over verantwoord beleggen. Op basis van kwartaalrapportages en het jaarlijkse ESG-verslag van de fiduciair beheerder wordt vastgesteld of het beleid wordt uitgevoerd zoals dat bedoeld is.

GOED ONDERNEMINGSBESTUUR BIJ UITVOERINGSPARTNERS EN VERMOGENSBEHEERDERS

We beoordelen of het ESG-beleid van onze uitvoeringspartners en vermogensbeheerders aansluit bij ons ESG-beleid. Bij een nieuw aan te stellen partij wordt dit expliciet in de beoordeling meegenomen. De fiduciair vermogensbeheerder heeft gesprekken gevoerd met de externe vermogensbeheerders die ons vermogen beheren. Doel van de gesprekken was om te beoordelen of het ESG-beleid in lijn is met het IMVO-convenant en internationale standaarden. Als dit niet het geval, dan proberen we de vermogensbeheerder te bewegen het convenant en de internationale standaarden in hun beleid op te nemen. Bijlage I van dit ESG-jaarverslag bevat een tabel met de resultaten van de dialogen. Vervolgstap is om te monitoren dat de beheerders de richtlijnen naleven.

GOED ONDERNEMINGSBESTUUR IN DE BELEGGINGSPORTEFEUILLE

We stimuleren goed ondernemingsbestuur binnen onze beleggingen door middel van de volgende activiteiten:

- Als betrokken aandeelhouder via het uitbrengen van stemmen en het voeren van de dialoog met bedrijven waarin we beleggen;
- Door bedrijven met goed ondernemingsbestuur te belonen door er (meer) in te beleggen of minder te beleggen in bedrijven met een minder goed ondernemingsbestuur;
- Specifiek binnen de vastgoedbeleggingen richten we ons op duurzame vastgoedbeleggingsfondsen.

Invloed door te stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Bij het uitbrengen van stemmen zijn de duurzaamheidsdoelstellingen belangrijk. We willen aanzetten tot goed ondernemingsbestuur (bijvoorbeeld het voeren van een rechtvaardig beloningsbeleid) en milieu en klimaat, arbeidsomstandigheden en mensenrechten bevorderen door het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen.

De tabel in de bijlage II geeft weer hoe vaak we in 2021 onze stem hebben uitgebracht en op welke manier we dit hebben gedaan.

Er zijn diverse redenen waarom de beheerders tegen de voorstellen van het management van bedrijven hebben gestemd. Deze stemmingen betreffen vaak zaken als overnamebeschermingen, reorganisaties, vergoedingen van het management en aandelenuitgiften. Daarnaast is relatief vaak tegen voorstellen gestemd van andere aandeelhouders die een negatieve impact zouden hebben op het milieu of minder passend zouden zijn bij goed ondernemingsbestuur.

Managementvergoeding L'Oréal

In 2021 heeft L'Oréal SA, producent van persoonlijke verzorgingsproducten, goedkeuring gevraagd aan aandeelhouders voor het vergoedingsbeleid voor een per mei 2021 in dienst getreden voorzitter van het bestuur (Dhr Agon) en de CEO (Dhr Hieronimus). Northern Trust, een externe vermogensbeheerder van ZLM, heeft tegen dit voorstel gestemd. De vergoedingen zoals gepresenteerd in het beleid zijn niet marktconform bevonden. Een belangrijk aandachtspunt was dat de CEO een vergoeding zou krijgen bij ontslag terwijl dit niet past bij goede governance.

Bron: Northern Trust, 2021

Meer beleggen in landen en bedrijven met een goed bestuur

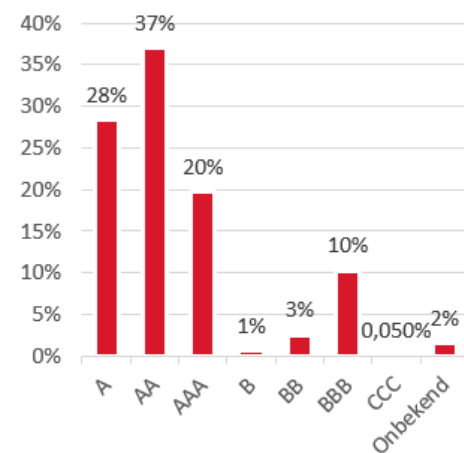
Waar mogelijk hanteren we een best-in-class-aanpak. Met een best-in-class-aanpak wordt ernaar gestreefd alleen te beleggen in ondernemingen die goed scoren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen waarbij goed ondernemingsbestuur een belangrijk onderdeel is.

De selectie van ondernemingen die goed scoren wordt bepaald op basis van 'ESG-ratings'.

Wat is een ESG-rating?

ESG staat voor Environmental, Social en Governance, oftewel milieu, mens en goed bestuur. De ESG-rating is een systematiek waarbij een dataleverancier (in dit geval MSCI ESG Research) bedrijven beoordeelt op hun ESG-beleid en uitvoering en een score ('rating') geeft. De score AAA is de hoogst mogelijke rating, CCC de laagst mogelijke rating.

Het staafdiagram toont dat er binnen de portefeuille van ZLM nauwelijks (0,1%) beleggingen zijn in bedrijven met de laagste rating (CCC). Vorig jaar was dat nog 0,3%. Ook de allocatie naar B-ratings is fors afgenomen van 4% per ultimo 2020 naar 1% per ultimo 2021. De ESG-rating is een belangrijke bron in de keuze met welke bedrijven een dialoog te voeren. Als er geen verbetering wordt getoond, worden bedrijven met een lage rating uit de portefeuille verwijderd.

Bron: MSCI, Kempen, 2021

Goed ondernemingsbestuur binnen de vastgoedbeleggingen

We richten ons op vastgoedfondsen die de hoogste score behalen op duurzaamheid. Een benchmark die een dergelijke duurzaamheidsscore meet is de GRESB. De gedachte is dat voor verdere verduurzaming van vastgoed het juiste beleid, gekwalificeerde mensen, transparantie, systemen en meetgegevens nodig zijn. Aan de hand van de GRESB wordt ieder individueel fonds vergeleken met een groep vergelijkbare vastgoedfondsen. Zo wordt maatschappelijk verantwoord beleggen integraal meegenomen bij investeringsbeslissingen.

Wat is GRESB?

GRESB (Global Real Estate Sustainability Benchmark) is een onafhankelijke benchmark (referentie-index) die vastgoedfondsen en -portefeuilles wereldwijd beoordeelt en vergelijkt op hun duurzaamheidsprestaties. De benchmark geeft inzicht in hoe de vermogensbeheerder, of bijvoorbeeld de lokale beheerder van een winkelcentrum, omgaat met milieu, sociale en bestuur aspecten. Op basis van de GRESB-score kan een vergelijking gemaakt worden tussen verschillende vastgoedbeleggingsfondsen.

Om verdere stappen te zetten in de verduurzaming van de vastgoedportefeuille heeft onze fiduciair beheerder gedurende 2021 gesprekken gevoerd met vastgoedbeheerders. Zo hebben er ook gesprekken met het Altera Vastgoed Woningenfonds plaatsgevonden.

Altera Vastgoed Woningenfonds

Gedurende 2021 is aan het licht gekomen dat Altera geen beleggersvertegenwoordiging in hun Raad van Commissarissen (RvC) heeft. Daarnaast is de indruk ontstaan dat de huidige RvC onvoldoende 'hands-on' is en hebben verschillende beleggers, waaronder ZLM, niet de indruk dat de RvC de belangen van de aandeelhouders voldoende behartigt.

Na het starten van de dialoog met Altera heeft het management zich bereid getoond de mogelijkheden te onderzoeken om de governance-structuur te verbeteren door een grotere vertegenwoordiging van de aandeelhouders in een bestaand of een nieuw op te richten toezichhoudend orgaan. Parallel aan dit onderzoek is in februari 2022 een enquête gehouden om de wensen van de aandeelhouders voor de governance-structuur te inventariseren om de betrokkenheid van aandeelhouders te verbeteren.

We zullen gedurende 2022 in gesprek blijven met Altera om de voortgang te monitoren.

Bron: Van Lanschot Kempen, 2021

BEVORDEREN VAN EEN KLIMAATNEUTRALE ECONOMIE .

We willen de transitie naar een klimaatneutrale economie bevorderen door een betrokken aandeelhouder te zijn en meer inzicht te krijgen in wat de positieve én negatieve impact is van onze beleggingen.

DOOR EEN BETROKKEN AANDEELHOUDER TE ZIJN, EEN POSITIEVE BIJDRAGE LEVEREN

Namens ZLM worden gesprekken gevoerd met bedrijven. Zo hebben er gedurende 2021 namens ZLM gesprekken met bedrijven plaatsgevonden om een klimaatneutrale economie te bevorderen.

In dialoog met BP

In 2020 heeft het Britse energieconcern BP de ambitie aangekondigd vóór 2050 CO₂ neutraal te zijn. Deze ambitie wordt ondersteund door 10 onderliggende bedrijfsdoelstellingen en tussentijdse doelstellingen. BP heeft sindsdien een gedetailleerde strategie uitgestippeld. In 2021 verlaagde BP bijvoorbeeld de prognoses voor de olieprijs op lange termijn in de jaarrekening, waardoor klimaatrisico's beter zichtbaar zijn geworden. Verder is er in 2021 aan BP gevraagd zijn CO₂-neutraal doel verder uit te breiden, zodat deze ook van toepassing is op de energieproducten die het op de markt brengt en verkoopt.

Bron: Northern Trust Stewardship Report, 2021

SAMEN MET ANDEREN DE DIALOOG VOEREN MET ONDERNEMINGEN

We zijn, via de fiduciaire vermogensbeheerder, samen met andere financiële instellingen aangesloten bij de Climate Action 100+. Via deze organisatie gaat een grote groep vermogensbeheerders en eigenaren, waaronder ook pensioenfondsen en verzekeraars, de dialoog aan met 167 bedrijven, verantwoordelijk voor 80% van de wereldwijde industriële emissie, in CO₂-intensieve sectoren om de opwarming van de aarde te beheersen en de transitie te maken richting een klimaatneutrale economie. Hierbij is het naast het daadwerkelijk ondernemen van actie belangrijk om het bestuurlijk raamwerk en de wijze van rapportages bij bedrijven te verbeteren.

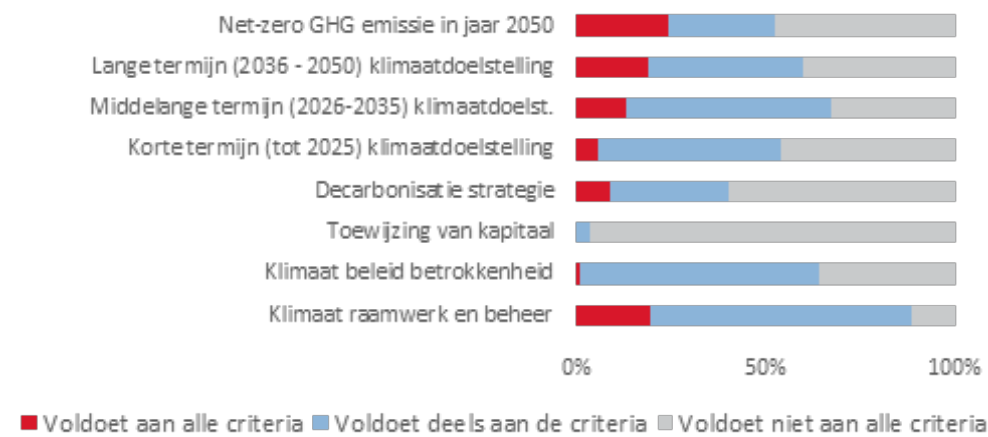
In dit kader zijn er in 2021 gesprekken gevoerd met ondernemingen zoals BP, Engie, Nissan, Ford en General Motors. De ondernemingen werden aangemoedigd om hun doelstellingen voor het verminderen van de CO₂-uitstoot op lange, middellange en korte termijn aan te scherpen.

Climate Action 100+ in dialoog met Nissan Motors

Nissan Motors, een Japanse multinationale autofabrikant, heeft zich tot doel gesteld om tegen 2050 CO₂ neutraal te zijn voor alle activiteiten van het bedrijf en de levenscyclus van zijn producten. Het bedrijf heeft toegezegd de komende vijf jaar 17,6 miljard USD te investeren om de elektrificatie van haar producten te versnellen. Nissan Motors streeft er ook naar om 100% van alle nieuwe auto's op belangrijke markten tegen begin 2030 elektrisch te maken, wat neerkomt op een elektrificatiemix van 50% tegen 2030.

Bron: Climate Action 100+, 2021

Inmiddels heeft 52% van de bedrijven een net-zero-doelstelling vastgesteld voor het jaar 2050. Echter, wanneer verder wordt gekeken dan alleen deze doelstelling voor 2050, zien we dat veel ondernemingen nog moeite hebben met het vaststellen van doelstellingen op korte en middellange termijn, het omgaan met scope 3 emissies en het afstemmen van de kapitaaluitgaven om tot het scenario van 1,5°C opwarming van de aarde te komen. Onderstaande figuur geeft aan in welke mate de bedrijven waarmee de dialoog wordt gevoerd voldoen aan verschillende criteria:

Climate Action 100+ prioriteert de dialoog met bedrijven waar een dergelijke klimaatdoelstelling en gedefinieerd pad om tot deze klimaatdoelstelling te komen nog onvoldoende aanwezig is zodat er sneller klimaatactie wordt ondernomen door deze bedrijven².

HET VOORKOMEN VAN NEGATIEVE IMPACT OP HET KLIMAAT

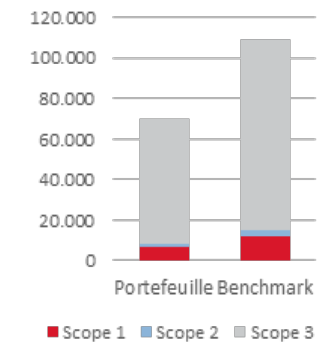
We willen de negatieve impact van onze beleggingen op het milieu of de maatschappij of het risico op waardevermindering vermijden of voorkomen. Daarbij richten we ons op drie hoofd zaken:

- Reductie van CO₂-uitstoot met als doel uiteindelijk klimaatneutraal te zijn;
- Inzichtelijk hebben wat de blootstelling is naar mogelijke 'stranded assets';
- Vermijden van beleggingen in CO₂-intensieve bedrijven zoals kolenmijnen.

We ondersteunen de doelstelling van het Klimaatakkoord om de uitstoot van de schadelijke broeikasgassen wereldwijd terug te dringen en daarmee de negatieve impact op het klimaat te beperken en uiteindelijk zelfs te voorkomen. De grafiek hiernaar toont de emissie van bedrijven in de beursgenoteerde beleggingsportefeuille gedurende 2021 en toont hoe onze portefeuille heeft gepresteerd ten opzichte van de markt. Hieruit blijkt dat onze beleggingen beduidend minder CO₂ hebben uitgestoten³.

² Bron: Climateaction100.org, 2021

³ Bron: ISS, 2021

	EMISSIE (ton CO ₂)		Relatieve CO ₂ -voetafdruk ⁴
	Scope 1 & 2	Incl. scope 3	
Portefeuille	8.143	70.317	42,9
Markt	14.766	108.977	77,9
Vershil	-45%	-35%	-45%

Wat betekent emissie scope 1,2 en 3?

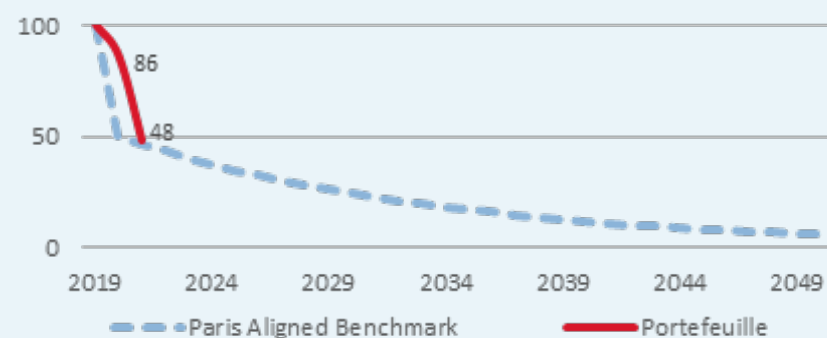
Dit zijn broeikasgasemissies die een koolstofvoetafdruk veroorzaken en deze worden op drie manieren gemeten, afhankelijk van de manier waarop ze tot stand zijn gekomen:

- Scope 1 emissies worden rechtstreeks door het bedrijf gegenereerd, zoals de uitlaatgassen van een luchtvaartmaatschappij.
- Scope 2 emissies worden veroorzaakt door de opwekking van elektriciteit of warmte die het bedrijf nodig heeft om zijn belangrijkste producten te verkopen of zijn belangrijkste diensten te verlenen.
- Scope 3 emissies worden veroorzaakt door de hele waardeketen, inclusief de eindgebruiker van het product gedurende zijn levenscyclus.

Het klimaatakkoord gaat ervanuit dat de emissie stapsgewijs wordt teruggebracht. De grafiek op de volgende pagina geeft een meting van de relatieve CO₂-voetafdruk weer sinds 2019. Per ultimo 2021 bedroeg de relatieve CO₂-voetafdruk 42,9. Dat is 44% lager dan per ultimo 2020 (77,3) en 52% lager dan per ultimo 2019 (90,0). We hebben de ambitie om het pad van de Paris Aligned Benchmark (PAB) te volgen, en uiteindelijk klimaatneutraal te zijn in 2050. Uit de grafiek komt naar voren dat onze beursgenoteerde beleggingsportefeuille bijna voldoet aan de doelstelling.

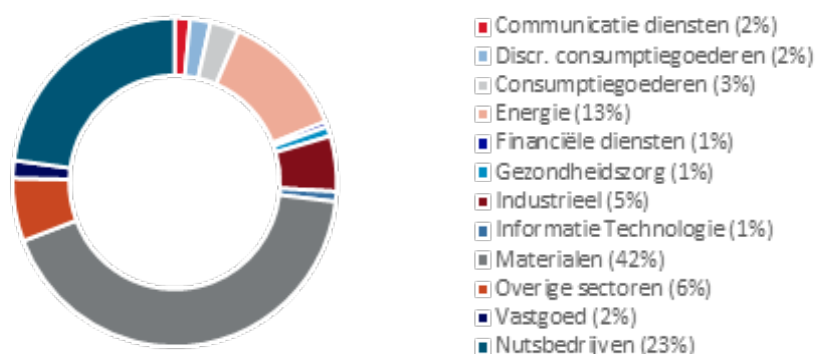
⁴ De relatieve CO₂ voetafdruk is de scope 1 & 2 uitstoot (ton CO₂) per EUR miljoen geïnvesteerd vermogen

Relatieve CO2-voetafdruk van de beursgenoteerde portefeuille

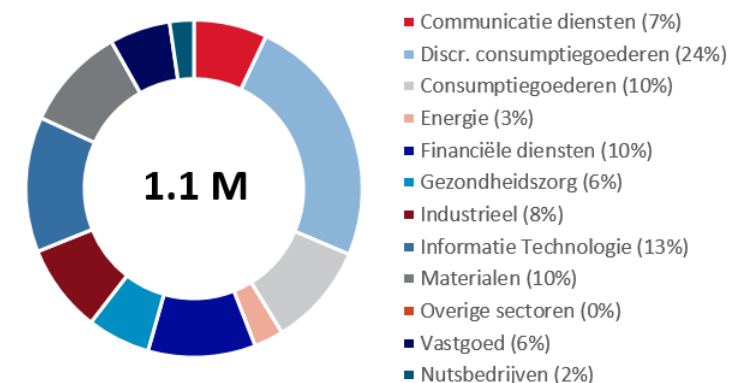

Geïndexeerd. Jaar 2019 = 100

Onderstaande figuur laat zien dat de voornaamste relatieve CO2-voetafdruk afkomstig is uit de sectoren materialen (42%), nutsbedrijven (23%) en energie (13%).

Als de klimaatdoelstellingen wereldwijd niet gerealiseerd worden, kan het aantal overstromingen, droogtes en stormen toenemen. We hebben een inschatting laten maken van de mogelijke financiële gevolgen van dergelijke gebeurtenissen voor onze portefeuille. Onderstaande figuur geeft weer dat het mogelijke verlies neer komt op ca. € 1,1 miljoen.

Bron: ISS, 2021

HET RISICO VAN STRANDED ASSETS IN KAART BRENGEN EN KLIMAAT INTENSIEVE BEDRIJVEN VERMIJDEN

Klimaatverandering heeft negatieve maatschappelijk effecten en leidt ook tot beleggingsrisico's. Op korte termijn zal de maatschappij een energietransitie moeten doormaken die vervolgens het risico oplevert van zogenaamde

Wat zijn Stranded Assets?

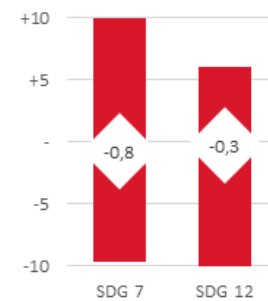
Stranded assets zijn bezittingen die als gevolg van de energietransitie geen of nauwelijks waarde meer hebben. Denk aan een voorraad benzine terwijl steeds meer auto's op elektriciteit rijden of een verbod op bepaalde producten die zeer vervuilend zijn

stranded assets.

De meest klimaatintensieve brandstoffen, zoals kolen, komen als eerste in aanmerking om een stranded asset te worden. Daarom is besloten niet meer in kolenmijnen te beleggen en zijn kolencentrales uitgesloten. We voeren verder onderzoek uit naar de gevolgen van de energietransitie op oliebedrijven en kijkt welke acties mogelijk zijn.

DE JUISTE BEDRIJVEN SELECTEREN VOOR HET LEVEREN VAN EEN POSITIEVE BIJDRAGE AAN KLIMAAT

We hebben de ambitie om meer in bedrijven te beleggen die onder andere positieve bijdrage leveren op SDG 7 (betaalbare en duurzame energie) en 12 (verantwoorde consumptie en productie). In de beursgenoteerde portefeuille van ZLM krijgen alle beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties een SDG-impactscore. De illustratie rechts geeft met de gekleurde balk de laagste en hoogste SDG-score in de portefeuille en de mediaan weer. Bijna de helft van de portefeuille draagt dus bij aan een positieve impact op SDG 7 en 12.

Bron: ISS, 2021

EEN POSITIEVE BIJDRAGE AAN HET KLIMAAT LEVEREN DOOR DE VASTGOEDBELEGGINGEN TE VERDUURZAMEN

Hoe werkt een SDG-impactscore?

De SDG-impactscore meet de mate waarin bedrijven negatieve externe effecten van hun bedrijfsactiviteiten beheren om negatieve effecten te minimaliseren, en tegelijkertijd gebruikmaken van bestaande en opkomende mogelijkheden in hun producten en diensten om positief bij te dragen aan de SDG's. Voor elk van de 17 SDG's wordt de impact van een bedrijf bepaald door middel van drie pijlers:

1. de producten en diensten van het bedrijf;
2. de bedrijfsvoering van het bedrijf;
3. de betrokkenheid bij en de snelheid van reageren op controverses

Op basis van deze drie pijlers wordt per bedrijf een score tussen -10 (sterk negatieve SDG-bijdrage) tot +10 (sterk positieve SDG-bijdrage) berekend.

Binnen de categorie niet-beursgenoteerd vastgoed is informatie over duurzaamheidsaspecten in steeds betere mate beschikbaar. Het vastgoedfonds waarin wij beleggen is duurzaamheidsindicatoren gaan meten, zoals broeikasgasuitstoot, afvalstoffen en watergebruik.

Vastgoedfonds	GRESB-score	Broeikasgas-uitstoot (ton kg)	Afvalstoffen (ton kg)	Watergebruik (m3)
Allera Vastgoed – Woningen	94	11.943	426.231	5.007

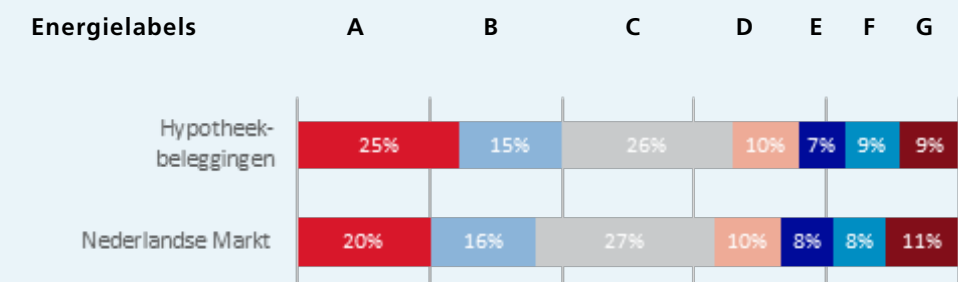
Bron: GRESB, 2021

Aan de hand van deze informatie kunnen concrete doelen worden geformuleerd om klimaatneutraliteit te bereiken.

POSITIEVE IMPACT MAKEN MET HYPOTHEEKBELEGGINGEN

We vinden het belangrijk om ook met de hypotheek een positieve bijdrage te leveren aan het klimaat. Dit is echter een uitdaging omdat de hypotheekmarkt door de overheid sterk gereguleerd is.

Een positieve bijdrage aan de klimaatverandering wordt bijvoorbeeld gestimuleerd door het aanbieden van duurzaamheidsdepots. Met dit depot kan een consument maximaal € 25.000 of 6% van de woningwaarde (meer) lenen om de woning te verduurzamen. Voorbeelden hiervan zijn het aanbrengen van gevel- en dakisolatie, dubbel glas, warmtepompen en zonnepanelen.

Bron: Aegon, 2021

STIMULEREN VAN GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN.

We hebben de ambitie om meer te beleggen in bedrijven die een bijdrage leveren aan SDG 3 (goede gezondheid en welzijn), SDG 6 (schoon water en sanitair) en SDG 8 (eerlijk werk en economische groei). In 2021 hebben we gewerkt aan het inzichtelijk maken van de impact die we maken op deze SDG's en is de beleggingsportefeuille meer gericht op een positieve bijdrage en zijn negatieve bijdragen vermeden.

IN GESPREK BLIJVEN MET BEDRIJVEN OM DE FOCUS OP GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN TE STIMULEREN

Ook als het gaat om gezondheid en welzijn voeren we via de fiduciair en vermogensbeheerders gesprekken met bedrijven om in lijn met UNGP Principle 8 een goede gezondheid te stimuleren. Het afgelopen jaar is bijvoorbeeld de dialoog aangegaan met Ahold Delhaize.

Ahold Delhaize

Op dit moment werken bij supermarktbedrijf Ahold Delhaize ongeveer 380,000 mensen. Het ontbreken van een publiekelijk beschikbaar mensenrechtenbeleid, inclusief toeleveringsketens, was echter een punt van zorg. Daarom besloot Hermes EOS, een toonaangevende dienstverlener op het gebied van engagement services, in naam van Northern Trust met Ahold hierover in gesprek te gaan en haar oplossing te baseren op de UN Guiding Principles (UNGPs) for Business and Human Rights.

Naar aanleiding van deze gesprekken heeft het bedrijf een mensenrechtenrapport gepubliceerd waaruit blijkt dat het werkt om de meest in het oog springende problemen aan te pakken. Hermes EOS zal in toekomst gesprekken blijven voeren met Ahold Delhaize voor verdere implementatie en verbetering van het mensenrechtenbeleid.

Bron: Northern Trust Asset Management EMEA Stewardship Report Q1 2021

HET VOORKOMEN VAN EEN NEGATIEVE IMPACT OP DE GEZONDHEID VAN DE MENS

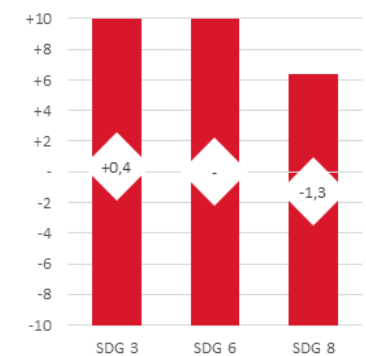
Roken brengt ernstige schade toe aan de gezondheid en daarom hebben we besloten niet te willen beleggen in bedrijven die betrokken zijn bij de productie, toelevering, distributie of verkoop van tabak en aan tabak gerelateerde producten. We hebben geen beleggingen in ondernemingen die inkomsten halen uit tabak.

UNGP PRINCIPLE 8

Principe 8 staat voor eerlijk werk en economische groei. Dit gaat onder andere in op veilig en gezond werken, eerlijke betaling en inspraak. Toename van banen in opkomende landen en stijging van productiviteit zoals door technologische ondersteuning valt hier ook onder, net als het verminderen en op termijn beëindigen van kinderarbeid.

POSITIEF BIJDAGEN AAN GOEDE GEZONDHEID EN WELZIJN

In de figuur hiernaast is de impact van de beursgenoteerde beleggingen op SDG's 3, 6 en 8 weergegeven. Te zien is dat de bijdrage van deze beleggingen behoorlijk uiteenloopt, van zeer negatief (-10) tot zeer positief (+10). Meer dan de helft van de bedrijven waarin we beleggen, draagt positief bij aan goede gezondheid en welzijn (SDG 3) en schoon water en sanitair (SDG 6). Voor de opvolgende jaren beogen we verdere stappen te zetten om een verdere positieve impact te realiseren.

Bron: ISS, 2021

IMPACTBELEGGINGEN

Sinds 2019 vullen we een gedeelte (ca. 5%) van onze beleggingsportefeuille in met impactbeleggingen. Impactbeleggen gaat een stap verder dan duurzaam beleggen: het heeft als doel positieve veranderingen teweeg te brengen en te meten, zonder dat dat ten koste gaat van financieel rendement.

Wij richten ons via onze impactbeleggingen met name op de eerdergenoemde SDG's: SDG 3 (goede gezondheid en welzijn), SDG 6 (schoon water en sanitair), SDG 7 (betaalbare en duurzame energie), SDG 8 (eerlijk werk en economische groei) en SDG 12 (verantwoorde consumptie en productie). Dat hebben we ingevuld via een allocatie naar de Global Impact Pool (GIP) van Kempen. Elk jaar wordt een impact-verslag gerapporteerd met daarin de bereikte impact voor de gehele pool. Ook wordt jaarlijks gerapporteerd wat de bereikte impact binnen deze pool is voor ZLM.

In onderstaande tabel wordt de door ons gerealiseerde impact van GIP over 2021 samengevat.

INZICHT EN UITSLUITINGEN OM ANDERE NEGATIEVE EFFECTEN TE VOORKOMEN

We willen de negatieve impact van onze beleggingen op het milieu of de maatschappij en het risico op waardevermindering vermijden of voorkomen. Na een inventarisatie van de belangrijkste (potentiële) negatieve effecten op specifiek de thema's klimaat en gezondheid en welzijn richt ZLM zich ook op diverse andere maatschappelijke onderwerpen zoals landen of bedrijven op sanctielijsten, mensenrechten en arbeidsomstandigheden.

WETTELIJKE UITSLUITINGEN VAN LANDEN EN/OF ONDERNEMINGEN

We willen niet beleggen in ondernemingen of landen waarvoor een wettelijk besluit tot een handelsembargo door de Europese Unie (EU Sanctielijst) of de Verenigde Naties (VN Veiligheidsraad Sanctielijst) is afgegeven. Ook mag er niet belegd worden in ondernemingen die betrokken zijn bij de productie, toelevering, distributie of verkoop van controversiële wapens. In de geselecteerde beleggingen van ZLM zijn er geen ondernemingen opgenomen die worden gerelateerd aan controversiële wapens.

HET MIJDEN VAN BEDRIJVEN DIE MAATSCHAPPELIJKE NORMEN ERNSTIG OVERSCHRIJDEN

We zijn van mening dat bedrijven de verantwoordelijkheid hebben om met respect voor de maatschappij te ondernemen. Als een onderneming ernstige negatieve impact heeft veroorzaakt, kiezen we ervoor deze uit te sluiten. Hiervoor wordt de UN Global Compact als maatstaf gebruikt. Ondernemingen die negatief scoren op deze maatstaf moeten doorgaans kosten maken om de schade te herstellen, ook door juridische claims.

Screening UN Global Compact Principles

We bekijken of een bedrijf betrokken is geweest bij een incident waarbij arbeids- of mensenrechten werden geschonden. Dit leidt tot een Pass, Fail of Watch List score. Een Fail betekent dat het bedrijf betrokken is bij controversiële zaken welke op grote schaal schade veroorzaken. Een Watch List score wordt toegekend wanneer het bedrijf betrokken is bij een controversiële zaak welke (nog) niet direct als schending van de Global Compact beoordeeld kan worden, bijvoorbeeld omdat een zaak nog onderwerp is van een gerechtelijke procedure.

We hebben geen beleggingen in ondernemingen die de Global Compact ernstig hebben overtreden.

De uiteindelijke lijst van bedrijven waar we niet in willen beleggen, wordt weergegeven in bijlage IV van dit jaarverslag.

BIJLAGEN

BIJLAGE I: OVERZICHT DIALOOG VERMOGENSBEHEEDERS

Vermogens beheerder	Beleggings- categorie	Onderschrijven van UNGP en OESO-richtlijnen	MVB-due diligence ⁵	Stemmen en dialoog	Bieden van herstel en verhaal	Actie bij onvoldoende voortgang van de dialoog
Aegon	Nederlandse hypotheken	Ja	Ja	Dialoog met hypothee knemers	Ja	n.v.t.
BlackRock	Liquiditeiten	Ja	Ja	Allebei	Ja	Uitsluiting en verkoop positie
Northern Trust	Aandelen	Ja	Ja	Allebei	Ja	Uitsluiting en verkoop positie

⁵ Bron: Kempen, 2021. In een due-diligenceonderzoek onderzoekt een beheerder de maatschappelijke aspecten van een beleggingsbeslissing, met speciale aandacht voor negatieve impacts.

BIJLAGE II: STEMGEDRAG IN 2021

Beleggingsfonds	Aantal	%
Northern Trust World Sustainable Select SDG Index Fund		
Aantal agendapunten om op te stemmen	6,600	
Aantal keer voor management gestemd	6,016	91%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	584	9%
Northern Trust Europe Sustainable Select SDG Index Fund		
Aantal agendapunten om op te stemmen	5,829	
Aantal keer voor management gestemd	4,983	85%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	846	15%
NT Pacific Custom ESG Index Fund		
Aantal agendapunten om op te stemmen	8,638	
Aantal keer voor management gestemd	7,826	91%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	812	9%
Northern Trust World Custom ESG Equity Index Fund		
Aantal agendapunten om op te stemmen	33,254	
Aantal keer voor management gestemd	30,102	91%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	3,152	9%
Northern Trust Emerging Markets Custom ESG Equity Fund		
Aantal agendapunten om op te stemmen	41,550	
Aantal keer voor management gestemd	36,263	87%
Aantal keer tegen management gestemd of onthouden van stemmen	5,287	13%

Meer informatie over uitvoering van het stembeleid en de dialoog die de vermogensbeheerders van het pensioenfonds voeren

Northern Trust:

<https://www.northerntrust.com/netherlands/what-we-do/investment-management/stewardship/proxy-voting-policies>
<https://www.northerntrust.com/europe/about-us/corporate-social-responsibility>

Op deze websites is het stembeleid gepubliceerd en is een kwartaalrapport en jaarverslag van de engagementmanager voor de beleggingsfondsen van Northern Trust, Hermes, te vinden.

Kempen:

<https://www.kempen.com/nl/asset-management/responsible-investment>

Op deze website wordt het jaarverslag van de fiduciaire vermogensbeheerder gepubliceerd, inclusief inzicht in de dialoog met individuele ondernemingen (naast inzicht in de collectieve initiatieven).

BIJLAGE III: OVERZICHT BELEGGINGSINSTELLINGEN PER EIND 2021

Beleggingscategorie	Beleggingsfonds	Omvang in EUR mln.	Relatief
Aandelen wereld	Northern Trust World Sustainable Select SDG	31,4	7,7%
Aandelen Europa	Northern Trust Europe Sustainable Select SDG	28,6	7,1%
Aandelen opkomende landen	Northern Trust Emerging Markets Custom ESG	6,4	1,6%
	T.Rowe Price Emerging Markets	4,2	1,0%
Genoteerd OG	Northern Trust Developed Real Estate	13,9	3,4%
Niet-genoteerd OG	Altera vastgoed – woningen	23,7	5,9%
Alternatieven	Kempen Global Impact Pool	19,7	4,9%
Hypotheke	Aegon-hypothekefondsen I	29,3	7,2%
	Aegon-hypothekefondsen II	21,1	5,2%
Bedrijfsobligaties	Aberdeen Standard Euro Corporate Bond SRI	24,2	6,0%
	iShares ESG Screened Euro Corporate Bond	32,5	8,0%
	Legal and General Euro Corporate Bond Responsible	24,2	6,0%
	Amundi Index Euro Corporate SRI 0-3Y	32,3	8,0%
Staatsobligaties	Northern Trust High Quality Euro Government Bonds	3,3	0,8%
	Individuele NL- en EU-staatsobligaties	87,7	21,6%
Geldmarktfondsen	BlackRock Euro Liquid Environmentally Aware Fund	22,8	5,6%
Overig	Valutaderivaten, banksaldi	0,3	0,1%
Totaal		405,7	

BIJLAGE IV: UITSLUITINGEN PER EIND 2021

Bedrijf	Land
Wapens	
Anhui Great Wall Military Industry Co	CN
Aryt Industries	IL
Ashot - Ashkelon Industries	IL
AVIBRAS INDUSTRIA AEROESPACIAL	BR
Bharat Dynamics	IN
Boeing Distribution Services	US
BWX Technologies	US
China Aerospace Science And Technology Corporation	CN
China North Industries Group Corporation	CN
China North Industries Corporation	CN
China Satellite Communications Co Ltd	CN
China Spacesat	CN
Elbit Systems	IL
EMBRAER	BR
Fluor Corporation	US
Hanwha Corp	KR
Hanwha Engineering & Construction	KR
Honeywell International	US
Huntington Ingalls Industries	US
Inner Mongolia North Heavy Industries Group	CN
IMI Systems	IL
Jacobs Engineering Group	US
Korea Aerospace Industries	KR
Larsen And Toubro Limited	IN
Larsen & Toubro Infotech	IN
L&T Finance	IN
L&T Infrastructure	IN
L&T Technology Services Ltd	IN
Leidos Holdings	US
LEIDOS, INC.	US
LIG Nex1 Co., Ltd.	KR
Lockheed Martin	US
MINDTREE	IN
Motovilikha Plants JSC	RU
Nabha Power	IN
National Presto Industries	US
Northrop Grumman Corp.	US

Bedrijf	Land
Wapens (vervolg)	
NORTHROP GRUMMAN SYSTEMS CORPORATION	US
Poongsan	KR
Poongsan holdings	KR
Roketsan Roket Sanayi Ve Ticaret Anonim Sirketi	TR
The Boeing Company	US
BAE SYSTEMS	GB
Schenders United Nations Global Compact	
ADANI ENTERPRISES LIMITED	IN
Barrick Gold	CA
Bayer	DE
China Northern Rare Earth (Group) High-Tech Co., Ltd.	CN
China Petroleum & Chemical Corporation	CN
Corecivic	US
Energy Transfer Partners LP	US
Freeport-McMoRan	US
GMK Noril'skiy nikel' PAO	RU
Grupo Mexico	MX
HARMONY GOLD MINING COMPANY LIMITED	ZA
Inner Mongolia Baotou Steel Union Co., Ltd	CN
JBS	BR
Metallurgical Corporation of China Ltd.	CN
OCP	MA
OIL AND NATURAL GAS CORPORATION LIMITED	IN
PETROBRAS	BR
Petrochina Company	CN
PETROLEOS DEL PERU - PETROPERU S.A.	PE
PETROLEOS MEXICANOS	MX
PT Indonesia Asahan Aluminium	IN
Sinopec Kantons Holdings Limited	HK
Southern Copper Corporation	US
Teva Pharmaceutical Industries Limited	IL
The GEO Group	US
TIGER BRANDS LIMITED	IN
Tokyo Electric Power Company	JP
Toshiba Corp	JP
Vale	BR
Zijin Mining Group Co.	CN

Bedrijf	Land
Tabak	
A1 group	US
22ND CENTURY GROUP, INC.	US
7-ELEVEN MALAYSIA HOLDINGS BERHAD	MY
AL-EQBAL INVESTMENT COMPANY PLC	JO
Altria Group, Inc.	US
AMCON DISTRIBUTING COMPANY	US
Anhui Genuine New Materials Co Ltd	CN
B.A.T CAPITAL CORPORATION	US
B.A.T. INTERNATIONAL FINANCE P.L.C.	GB
B.A.T. Netherlands Finance B.V.	NL
BADECO ADRIA d.d. Sarajevo	BA
BIZIM TOPTAN SATIS MAGAZALARI ANONIM SIRKETI	TR
Bright Packaging Industry Bhd	MY
BRITISH AMERICAN TOBACCO (MALAYSIA) BERHAD	MY
British American Tobacco (Zambia) Plc	ZM
BRITISH AMERICAN TOBACCO BANGLADESH CO. LTD.	BD
British American Tobacco Kenya plc	KE
BRITISH AMERICAN TOBACCO P.L.C.	GB
British American Tobacco Uganda	UG
British American Tobacco Zimbabwe (Holdings) Ltd	ZW
Bulgartabac holding AD	BG
Carreras Ltd	JM
Cat Loi JSC	VN
CEYLON TOBACCO COMPANY PLC	LK
China Boton Group Company Limited	CN
China Tobacco International HK Co Ltd	HK
Coka Duvanska Industrija ad Coka	RS
Compania de Distribucion Integral Logista Holdings, S.A.	ES
CONG TY CO PHAN NGAN SON	VN
Duvanska industrija ad Bujanovac	RS
Eastern Company SAE	EG
ESSENTRA PLC	GB
EUROCASH SPOLKA AKCYJNA	PL
Fyolo Technology Corp	US
Globrands Group Ltd	IL
GODFREY PHILLIPS INDIA LIMITED	IN
Golden Tobacco Ltd	IN
Gotse Delchev Tabac AD	BG

Bedrijf	Land
Tabak (vervolg)	
HEALTHIER CHOICES MANAGEMENT CORP.	US
Huabao Flavours & Fragrances Co Ltd	CN
HUABAO INTERNATIONAL HOLDINGS LIMITED	HK
IMPERIAL BRANDS FINANCE PLC	GB
IMPERIAL BRANDS PLC	GB
Indonesian Tobacco Tbk PT	ID
ITC LIMITED	IN
JAPAN TOBACCO INC.	JP
Jerusalem Cigarette Co Ltd	PS
Jordanian Duty Free Shops PSC	JO
JT International Financial Services B.V.	NL
Karelia Tobacco Company Inc SA	GR
Khyber Tobacco Company Ltd	PK
KT&G Corporation	KR
KUK-IL PAPER MFG CO.,LTD	KR
McColl's Retail Group PLC	GB
Miquel y Costas & Miquel, S.A.	ES
MUDANJIANG HENGFENG PAPER CO., LTD	CN
NEW TOYO INTERNATIONAL HOLDINGS LTD	SG
Nicotiana BT Holding AD	BG
Nolato Aktiebolag	SE
NTC Industries Ltd	IN
Old Holdco, Inc.	US
Pakistan Tobacco Company Ltd	PK
PHILIP MORRIS (PAKISTAN) LTD	PK
Philip Morris CR as	CZ
Philip Morris International Inc.	US
Philip Morris Operations a.d. Nis	RS
PT Bentoel International Investama Tbk	ID
PT Gudang Garam Tbk	ID
PT Hanjaya Mandala Sampoerna Tbk	ID
PT Wicaksana Overseas International Tbk	ID
Pyxus International	US
Reynolds American Inc.	US
RLX Technology Inc	CN
SCANDINAVIAN TOBACCO GROUP A/S	DK
SCHWEITZER-MAUDUIT INTERNATIONAL, INC.	US
SHANGHAI INDUSTRIAL HOLDINGS LIMITED	HK

Bedrijf	Land
Tabak (vervolg)	
SHEEN TAI HOLDINGS GROUP COMPANY LIMITED	HK
SHENZHEN JINJIA GROUP CO., LTD.	CN
Shumen Tabac AD	BG
SILA HOLDING Plc	BG
Sinnar Bidi Udyog Ltd	IN
Slantse Stara Zagora Tabak AD	BG
Smokefree Innotec Inc	US
Smoore International Holdings Ltd	CN
Societe Ivoirienne des Tabacs SA	CI
STG Global Finance B.V.	DK
Swedish Match AB	SE
Taiwan FamilyMart Co Ltd	TW
Tanzania Cigarette Company Ltd	TZ
THE WEST INDIAN TOBACCO COMPANY LIMITED	TT
Tri Pack Films Ltd	PK
TSL Ltd	ZW
TURNING POINT BRANDS, INC.	US
Tutunski Kombinat AD Prilep	MK
Union Investment Corporation PSC	JO
Union Tobacco and Cigarette Industries Company PSC	JO
UNIVERSAL CORPORATION	US
Vapor Group Inc	US
Vapor Hub International Inc	US
VECTOR GROUP LTD.	US
VPR Brands LP	US
VST INDUSTRIES LIMITED	IN
Wee-Cig International Corp	US
Wismilak Inti Makmur Tbk PT	ID
Yuri Gagarin AD	BG
Kolen en teerzand	
Athabasca Oil Corporation	CA
Baytex Energy (LP) Ltd.	CA
Baytex Energy Corp.	CA
BlackPearl Resources, Inc.	CA
Canadian Natural Resources Limited	CA
Cenovus Energy Inc.	CA
Ensign Drilling, Inc.	CA
Harvest Operations Corp.	CA

Bedrijf	Land
Kolen en teerzand (vervolg)	
Husky Energy Inc.	CA
Imperial Oil Limited	CA
Inter Pipeline Ltd.	CA
Japan Petroleum Exploration Co., Ltd.	JP
MEG Energy Corp.	CA
North American Construction Group Ltd.	CA
PC Financial Partnership	CA
Pengrowth Energy Corporation	CA
Petroteq Energy, Inc.	CA
Strata Power Corp.	CA
Strathcona Resources Ltd.	CA
Suncor Energy Inc.	CA
Sunshine Oilsands Ltd.	CA
TC Energy Corporation	CA
Trans Mountain Corp.	CA
Wajax Corporation	CA
African Rainbow Minerals Ltd.	ZA
China Coal Energy Company Limited	CN
China Shenhua Energy Company Limited	CN
Coal India Ltd.	IN
Exxaro Resources Ltd.	ZA
Guanghui Energy Co., Ltd.	CN
Huadian Power International Corp. Ltd.	CN
PT Adaro Energy Tbk	ID
PT United Tractors Tbk	ID
Shaanxi Coal Industry Co., Ltd.	CN
Shanxi Lu'An Environmental Energy Development Co., Ltd.	CN
South32 Ltd.	AU
Tebian Electric Apparatus Stock Co., Ltd.	CN
Washington H. Soul Pattinson and Company Limited	AU
Yankuang Energy Group Co., Ltd.	CN
Aboitiz Equity Ventures, Inc.	PH
AC Energy Corp.	PH
Alliant Energy Corporation	US
Ameren Corporation	US
American Electric Power Company, Inc.	US
CEZ as	CZ
China Longyuan Power Group Corp. Ltd.	CN
China Power International Development Limited	HK
China Resources Power Holdings Co. Ltd.	HK

Bedrijf	Land
Kolen en teerzand (vervolg)	
Chubu Electric Power Co., Inc.	JP
CLP Holdings Ltd.	HK
CMS Energy Corporation	US
DTE Energy Company	US
Duke Energy Corporation	US
Electricity Generating Public Co., Ltd.	TH
Emera Incorporated	CA
ENGIE Brasil Energia SA	BR
Energy, Inc.	US
FirstEnergy Corp.	US
GD Power Development Co., Ltd.	CN
Global Power Synergy PCL	TH
HK Electric Investments & HK Electric Investments Ltd.	KY
Huaneng Power International, Inc.	CN
Inner Mongolia Junzheng Energy & Chemical Group Co., Ltd.	CN
Inter RAO UES PJSC	RU
Korea Electric Power Corp.	KR
Metro Pacific Investments Corporation	PH
NiSource Inc.	US
NRG Energy, Inc.	US
NTPC Limited	IN
Origin Energy Limited	AU
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	PL
Power Assets Holdings Limited	HK
PPL Corporation	US
Public Power Corp. SA	GR
Ratch Group Public Co. Ltd.	TH
RWE AG	DE
SDIC Power Holdings Co., Ltd.	CN
Shanxi Coking Coal Energy Group Co., Ltd.	CN
Shenzhen Energy Group Co., Ltd.	CN
Taiwan Cement Corp.	TW
Tenaga Nasional Bhd.	MY
The AES Corporation	US
The Southern Company	US
The Tata Power Company Limited	IN
Vistra Corp.	US
WEC Energy Group, Inc.	US
Xcel Energy Inc.	US

Alle afbeeldingen gebruikt in dit verslag zijn afkomstig van <https://unsplash.com>.
Unsplash verleent een onherroepelijke, niet-exclusieve, wereldwijde auteursrechtlicentie om foto's van Unsplash kosteloos te downloaden, te kopiëren, te wijzigen, te distribueren, uit te voeren en te gebruiken zonder toestemming van of toeschrijving aan Unsplash of de fotograaf zelf.